

ročník V.

středa 26. března 2025

Stanový – rodný dům Antala Staška

foto Vlasta Salátek

Milí přátelé!

O víkendu mne zaskočila zpráva, že umřel Martin Benda, letitý výčepní v hostinci U Černého vola.

Loni jsme slavili jeho sedmdesátiny, to byla hospoda panečku narvaná...

Říká se, že běžící čas je nejlépe vidět na dětech.

A my, bezdětní, můžeme říct, že plynoucího času si nejlépe všimnete v hospodě.

≡ Betonáže se blíží ke konci, knihovně bude chybět jen střecha

Hrubá stavba nové turnovské knihovny ve Skálově ulici se blíží do finále. Tento týden probíhala betonáž stropu již nad 3. nadzemním podlažím, z poloviny jsou hotové stěny 4. nadzemního podlaží, zbývat bude pouze střecha, tedy poslední vodorovná konstrukce.

Kromě betonáží se na stavbě provádí rozvody kanalizace, vody, potrubí chladu a firma dělá na opěrných stěnách. Zahájeny byly práce na konstrukcích suchých příček. Schody v tuto chvíli vedou do 3. nadzemního podlaží. A jaký je výhled na příští týden? Dojde k demontáži bednění na obvodových stěnách 4. nadzemního podlaží a usazovat se bude další schodišťové rameno. Po demolici se stavba dostala do skluzu, který se naštěstí podařilo dohnat. Dle smlouvy by mělo dojít v průběhu dubna k ukončení hrubé stavby, což firma splní. Dopředu dokonce oproti harmonogramu budou hotové venkovní anglické dvorky.

Termín pro finální dokončení stavby je nejpozději 600 dní od předání a převzetí staveniště (11. 4. 2024), tj. nejpozději 2. 12. 2025.

Zhotovitelem stavby je společnost Bielskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego (BPBP), organizační složka Kosmonosy – Česká republika. Investice dosáhne necelých 111,3 milionu s daní.

/ Zdenka Štrauchová

⚡ **Od středy 26. března do pátku 4. dubna** provede Správa železnic údržbu trati Liberec - Turnov, vlaky budou nahrazeny náhradní autobusovou dopravou.

Provozovatel dráhy Správa železnic bude od 26. března až 4. dubna provádět údržbu na trati Liberec - Turnov. Osobní vlaky L3 (Liberec - Jaroměř a zpět) jsou nahrazeny v úseku Liberec - Turnov 2 linkami náhradní autobusové dopravy. Náhradní autobusová doprava L3 neobsahuje zastávky Pilínkov a Rádlo a jízdní řád z ostatních zastávek prakticky odpovídá vlakovému jízdnímu řádu (jen s drobnými odchylkami). Z Liberce směr Turnov odjíždí autobusy L3 o 4 minuty dříve již ve 27. minutu (6:27, 8:27, 10:27 atd.).

Náhradní autobusová doprava L3R (Rádlo + Pilínkov) je vedena mezi stanicemi Rychnov u Jablonce nad Nisou, kde navazuje na autobusy L3 od Turnova do zastávek Rádlo, Jeřmanice, Pilínkov a Liberec, kam přijíždí cca o 20 minut později než běžný vlak, resp. náhradní autobusová doprava z Liberce odjíždí již v 6. minutu (6:06, 8:06, 10:06 atd.) do Pilínkova, Jeřmanic, Rádla a Rychnova, kde navazuje náhradní autobusová doprava směr Turnov.

Rychlíky R14a (Pardubice - Liberec a zpět) jsou náhradními autobusy zajištěny mezi Libercem, Rychnovem a Turnovem. Autobusy náhradní autobusové dopravy jezdí v nezměněných časech od vlakového jízdního řádu.

Výlukové jízdní řády všech linek jsou zapracovány ve vyhledávačích (www.idos.cz), jízdní řády jsou pod odkazy výše nebo v záhlaví zprávy jako Změnový jízdní řád.

Umístění zastávek náhradní dopravy:

Liberec na autobusové zastávce v Nákladní ulici před staniční budovou,
Pilínkov v Puškinově ulici před přejezdem u železniční zastávky,
Jeřmanice před staniční budovou, v obci na autobusové zastávce „Dlouhý Most, u pekárny“,

Rádlo v obci na autobusové zastávce „Rádlo, u kostela“,

Rychnov u Jablonce nad Nisou v obci na autobusové zastávce „Rychnov u Jablonce n/N, nám., před staniční budovou na autobusové zastávce „Rychnov u Jablonce n/N, nádr.“ (v období 1.-4. dubna pod staniční budovou za podchodem)

Hodkovice nad Mohelkou před staniční budovou,

Sedlejšovice na silnici III/03527 na autobusové zastávce v obci Žďárek „Žďárek, Hvězda“,

Sychrov na silnici III/2791 na autobusové zastávce „Radimovice“,

Doubí u Turnova na silnici III/2797 na autobusové zastávce „Čtveřín, Doubí, žel. zast.“,

Turnov před staniční budovou v zastávce „Turnov, Terminál u žel.st.“.

≡ Turnovské kulturní tipy:

středa 26. března od 18 hodin v kině Sféra

Nový Zéland

Neodolatelný a krásný Nový Zéland s Václavem Bacovským. Nový Zéland má celou spoustu lákadel, kterým nelze odolat. Je fotogenický, na turisty

připravený, přiměřeně velký, bezpečný a vyspělý. Snoubí se zde původní maorská kultura s kulturou pozdějších anglosaských kolonizátorů. Je krajinářsky neuvěřitelně rozmanitý: divoké pobřeží, vysoké hory, fjordy, ledovce, nádherné kaprad'ové lesy, zaoblené „hobitínské“ pahorky, úchvatné sopky a geotermální jevy. Kde jinde narazíte na takto pestrrou směsici vjemů na rozloze podobné Velké Británii? Vstupné 120 Kč.

čtvrtek 27. března od 17 hodin, knihovni pobočka na vlakovém nádraží
Tereza Košnařová: Bolívie

Dech beroucí vyprávění cestovatelky a autorky Terezy Košnařové o Bolívii, zemi plné kontrastů. Uvidíte přes padesát krásných barevných fotografií a díky nim se do vzdálené země přenesete.

pátek 28. března od 18 hodin, hlavní budova knihovny
Noc s Andersenem (25. ročník)

Po roce se opět vrací největší propagační akce dětského čtenářství a pohádek! Těšte se znovu na oblíbený pohádkový průvod městem, divadlo, sázení stromu a na mnoho dalších aktivit.

sobota 29. března od 10 hodin v divadle
Anča a Pepík

Dvě komiksově myši opět v akci! Začalo to tak nevinně. Hledáním starých saní na smetišti. Kdo by tušil, že narazí na bandu neurvalých lupičů a půjde o život? Ale Anča s Pepíkem se jen tak něčeho nezaleknou. A když jim ještě pomůže bytost z kouzelného kafemlýnku, pak jsou na ně i lupiči krátcí.

Hrají: Zuzana Bruknerová, Marek Bečka, Radek Beran, Vít Brukner
Jednotné vstupné 120 Kč.

sobota 29. března v 19 hodin v divadle
Malina Brothers – 15 let na scéně
Bratři Malinové, tedy banjista Luboš (Druhá tráva), kytarista Pavel a houslista Josef se společně sešli na pódiu, přizvali ještě kontrabasistu Pavla Peroutku a v roce 2010 založili skupinu Malina Brothers. Na koncertech v rámci patnáctých narozenin této legendy české bluegrassové hudby, zazní známé písně jako Stín staré řeky, A život běží dál nebo Rychlejší koně a několik nových autorských písní z aktuálního alba V peřejích (2024).

Na novém cd se několika texty podílí Radůza a Pepa Lábus a hraje například Winston Watson, původní bubeník Boba Dylana a další zajímaví hosté. Vstupné v předprodeji 350 Kč, na místě 400 Kč.

sobota 29. března od 19.30 v kině Sféra
Imagine Dragons: Live from the Hollywood Bowl

Koncertní snímek Imagine Dragons: Live from the Hollywood Bowl spojuje celosvětově populární kapelu (držitel ceny Grammy za skladbu Radioactive) a živý orchestr – The LA Film Orchestra v unikátní téměř dvouhodinovou podívanou. Netradiční pojetí nejznámějších skladeb jako Believer, Thunder nebo Demons vás vtáhne svou energičností a výbušností, která vrcholí stupňujícím se hudebním ohňostrojem. Své největší hity přináší na pozadí ikonického Hollywood Bowl, pyšníci se více než stoletou tradicí. Pod klenutou střechou bylo na podzim roku 2024 zachyceno jejich vůbec první orchestrální vystoupení, které přineslo fanouškům nezapomenutelnou noc. Hudební těleso, čítající více než 40 muzikantů, se setkává v nádherné symfonii s moderními prvky populární hudby.

Díky působivé režii Vincenta Adama Paula, který se podílel jako režisér nebo kameraman na snímcích o Lizzo, Duran Duran či Billy Idolovi, se můžete těšit na nevšední a emotivní zážitek.

Jednotné vstupné 300 Kč.

středa 2. dubna od 19:30 v divadle

Smyčcové kvarteto IMUZA Company

Smyčcové kvarteto ve složení Jana Kubánková a Anna Romanovská (housle), Kateřina Lískovcová (viola) a Balázs Adorján (violoncello) vystoupí s programem zaměřeným na moderní vážnou hudbu.

Vstupné v předprodeji 250 Kč, na místě 320 Kč.

turnovsko

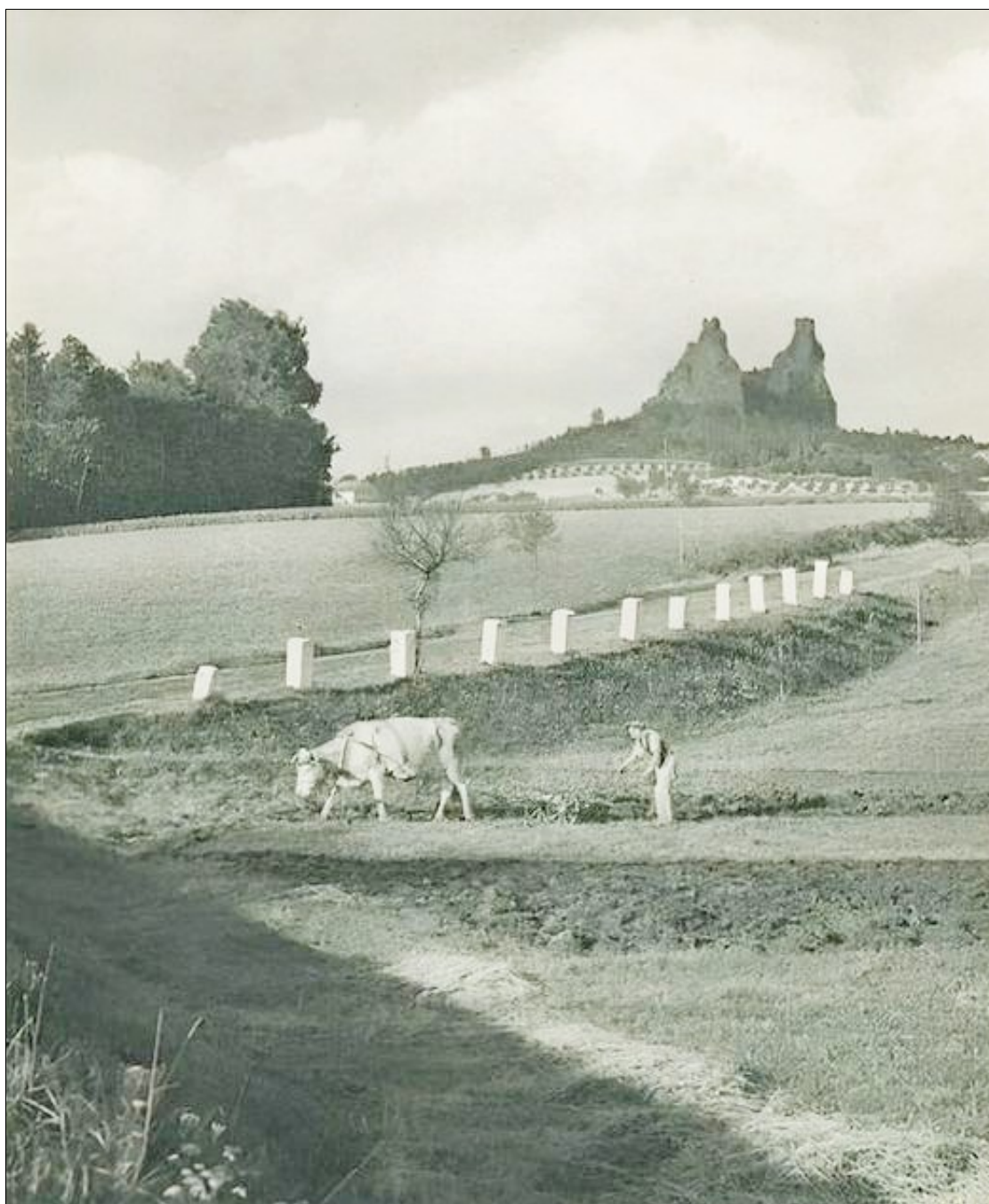
≡ Jedinečná hora Trosky aneb povídání Václava Zieglera

Ne, není podobné na světě, jen trochu se jim podobá Ďáblova věž ve Wyomingu v USA. Ale to, že je jako poškrábaná, za to prý může velký medvěd, který se snažil dostat nahoru, neboť tam na horní plošině se před ním skrylo sedm dívek, se kterými se chtěl blíže „seznámit“!

Naše Trosky, vypínající se nad krajinou do výše 511 m n. m., jsou neovulkanický vrch se zříceninou hradu nazývaného rovněž Trosky v CHKO Český ráj a Geoparku UNESCO Český ráj, přibližně mezi Turnovem a Jičínem, v katastrálním území obce Troskovice v okrese Semily. Vrch je nejvyšším bodem Vyskeřské vrchoviny a jeho vrcholová část je chráněna jako přírodní památka. Charakteristická silueta vrchu je symbolem nejen Českého ráje, ale i české krajiny, jejích luhů a hájů, a je také, po Pražském hradu, nezobrazovanějším pohledem České země na československých a českých známkách.

Předmětem ochrany jsou zde dva suky nefelinického čediče, které vznikly ve třetihorách odvětráním struskového kužele a obnažením přírodních drah vystupujícího magmatu. Na jihovýchodním úpatí vrchu leží přírodní rezervace Apolena. Okolí vyhaslé sopky tvoří křídové usazeniny. Trosky představují

erozní relikt struskového kužele. Selektivní eroze odnesla převážnou část pyroklastik a obnažila dvojitou přírodní dráhu bývalých monogenetických vulkánů tvořenou kompaktním bazanitem (druh čediče). V prostoru mezi oběma věžemi se ještě vyskytuje bazanitové subhorizontálně uložené deskovité těleso se subvertikálně orientovanou sloupcovou odlučností. Tato partie patrně reprezentuje relikt lávového proudu vylitého z Baby. Kompaktní přírodní dráhy jsou místy lemovány relikty pyroklastických uloženin. Zvrstvení není vyvinuté, ale z textury uloženin je zřejmé, že strusky byly ukládány na povrchu v podobě struskového kužele. Stupeň fragmentace i četnost uzavřených fragmentů hornin odpovídají strombolskému typu erupce. Stáří bazanitu z Trosek bylo metodou K/Ar datováno na 16,5 milionu let. A jen tak na okraj, všechny ty typy hornin bychom mohli nazvat čedičem.

Aktivita započala vytvořením struskového kužele Baba, který byl doprovázen výlevem lávy. Následně došlo k posunutí centra aktivity mírně k východu, přičemž vznikl sesterský kužel Panna. Přírodní dráha Panny proráží relikt lávového proudu spojeného s kuželem Baby a strusky Panny tuto lávu překrývají. Eroze následně odnesla převážnou část pyroklastik a odhalila erozi odolnější věže tvořené kompaktním bazanitem. Aktivita se pak patrně posunula ještě více k východu, kde stála podle pamětníků do čtyřicátých let 20. století výrazná bazanitová skála, která byla odtěžena.

Nejvyšší bod vrchu se nachází na kuželu Panna ve výšce 511 metrů. Nadmořská výška Baby činí 502 metrů. Často udávaná výška 488 metrů je výška vyhlídky nacházející se na úbočí Panny.

Podloží zdejší přírodní památky je velmi bohaté na živiny, což tvoří vhodné prostředí pro růst rostlin, z nichž některé nerostou nikde jinde. Jde především o strdivku sedmihradskou, skalník celokrajný a trýzel škardolistý. Na svazích jsou lokálně zachovány původní háje s dubem a habrem. Vrch je zalesněn také smrkem, bukem, břízami a borovicí.

Do poloviny 20. století zde hnízdil sokol stěhovavý, dnes se zde vyskytuje pouze poštolka obecná a některé druhy netopýrů (netopýr velký a netopýr řasnatý). Z chráněných druhů hmyzu se zde vyskytuje otakárek fenyklový. Ještě počátkem sedmdesátých let minulého století hnízdil na jedné pískovcové skalní věži sokol stěhovavý. Snad se zase někdy brzo na své staré hnízdiště vrátí. Doufat musíme!

/ Václav Ziegler, stránky Geoparku UNESCO Český ráj

DOLÁNKY – Odbor sociálních věcí srdečně zve seniory i osoby se zdravotním postižením na další z oblíbených přednášek Pavly Bičíkové.

Ve středu 2. dubna od 14 hodin se v Domě přírody Českého ráje v Dolánkách můžete vypravit na poutavou cestu podél řeky Jizery, fotografiemi a vyprávěním vás provede fotografka a cestovatelka Pavla Bičíková. Jarní akci už tradičně chystá odbor sociálních věcí Městského úřadu Turnov pro seniory i osoby se zdravotním postižením.

SVIJANY – Pivovar Svijany uvařil loni bezmála 728 tisíc hektolitrů piva a překonal tak zhruba o 2,5 procenta dosud rekordní rok 2019, kdy na trh dodal téměř 710 tisíc hektolitrů. Varna pracuje v nepřetržitém provozu a je na hraně kapacity, pivovar proto začal připravovat přístavbu druhé varny, která by měla výrobní kapacity až zdvojnásobit, informoval ředitel Roman Havlík. Náklady odhadl na 120 milionů korun.

„Současná varna nám zatím stačí, ale musíme se koukat do budoucna. Varna dnes vaří nepřetržitě, i o víkendech, a my se snažíme nějakým způsobem usnadňovat práci a zvyšovat komfort zaměstnanců, aby nemuseli dělat v nepřetržitém provozu a víkendy,“ doplnil Havlík. Nová varna je největší investicí v novodobé historii pivovaru. Celá akce je rozdělena do osmi projektů, vlastní varné nádoby dodá německá firma Ziemann, stavbu zajistí jablonecký Termil.

„Rozšířením se nijak nezmění vlastní výrobní postup svijanského piva, jen se kapacita výroby přizpůsobí stále rostoucí poptávce. Stejně jako na jiných úsecích při rozšiřování kapacity vždy pouze zvyšujeme počet nádob, abychom mohli zaručit stále stejnou kvalitu a chuťový charakter našeho nepasterovaného,“ řekl sládek Petr Menšík. Stavební práce by podle něj měly začít v létě, nádoby se začnou instalovat v říjnu a nová varna by měla být v plném provozu příští rok v dubnu.

Pivovar v těchto dnech pustil do plného provozu novou linku na plnění sudů, do které loni investoval 50 milionů korun. „Linka má zhruba stejnou kapacitu jako dosavadní zařízení, tedy asi 240 sudů za hodinu, je však podstatně modernější a nesrovnatelně spolehlivější. Podstatné je pro nás i to, že na rozdíl od staré linky dokáže automaticky plnit a manipulovat i patnáctilitrové sudy, které tvoří stále větší podíl produkce pivovaru,“ řekl Menšík. Mytí malých sudů, kterých se denně plní kolem tisícovky, a manipulaci s nimi tak už není nutné dělat ručně.

Svijanský pivovar loni oslavil 460 let, zakládá si na tradičním výrobním postupu, takzvaném dvourmutovém způsobu vaření, kvašení v otevřených kádích a dlouhodobém zrání piva v ležáckých sklepích. Firma se zhruba 200 zaměstnanci uskutečnila v roce 2023 zakázku téměř za 1,087 miliardy korun, což je o 5,7 procenta víc než o rok dřív. Vývoz se na tržbách podílel zhruba ze 14 procent, hospodaření skončilo ziskem 44 milionů korun. Loňské údaje zatím k dispozici nejsou, objem exportu ale podle Havlíka stoupl zhruba o deset procent.

(Náš REGION)

Vodohospodářské sdružení Turnov
a Severočeské vodovody a kanalizace, a.s. slaví

30 LET

SPOLEČNĚ S VODOU
OD ROKU 1995

U příležitosti oslav si Vás dovoluujeme pozvat

V PÁTEK 28. BŘEZNA 2025 OD 19:00

DO KULTURNÍHO SÁLU RADNICE V ROVENSKU POD TROSKAMI

NA KONCERT

**IVANA MLÁDKA
A JEHO BANJO BANDU**

VSTUP ZDARMA

‣ Košťálov – Brána do Krkonoš a Českého ráje. Historie sahá až do roku 1361, kdy byl Soběhrdovou Olešnicí

Dvě stě patnáct. Přesně tolik obcí se nalézají na území Libereckého kraje. Řada z nich se může pochlubit zajímavou minulostí, významnými rodáky a také přitažlivými turistickými cíli.

Košťálov, malebná obec v údolí říčky Olešky, je ideálním výchozím bodem pro výlety do Krkonoš a Českého ráje. Je ideálním místem pro milovníky historie, přírody i aktivního odpočinku.

„Zdá se, že jaro nastupuje v plné síle a lidé se tak vydávají načerpat slunce a sílu do přírody. Proč tedy nezačít objevovat místa, která nejsou turisticky přetížena,“ uvedla Květa Vinklátová, radní Libereckého kraje.

Historie obce sahá až do roku 1361, kdy byla poprvé zmíněna jako Soběhrdova Olešnice. V průběhu staletí se obec vyvíjela a měnila názvy, až se v roce 1886 ustálila na dnešním Košťálově. Významný rozvoj obce nastal na konci 19. století s rozvojem textilního průmyslu a těžby melafyru a hořlavých lupků.

V roce 1960 se k obci připojily sousední Čikvásky a v roce 1976 Kundratice. Dnes se Košťálov rozkládá na ploše dvou tisíc hektarů a žije zde přes 1.600 obyvatel. V roce 2000 získal Košťálov titul Vesnice roku Libereckého kraje. Mezi významné rodáky obce patří letec RAF plukovník František Vancl, nositel britského Záslužného leteckého kříže, francouzského Válečného kříže a pěti Československých válečných křížů. Památník v parčíku u fotbalového hřiště odkazuje na místo, kde stával Vanclův rodný domek, po jehož požáru se rodina odstěhovala do Lomnice nad Popelkou.

Památky a zajímavosti:

Kostel sv. Jakuba Většího: Dominantou obce je původně gotický kostel ze 14. století, který byl v roce 1717 barokně přestavěn. Kostel se pyšní jedním z nejstarších zvonů v Pojizeří z roku 1528.

Památný portál mlýna: Portál z roku 1815, dílo místního sochaře Jana Culíka, je dnes umístěn v muzeu v Semilech.

Zřícenina hradu Košťál: Zbytky hradu z druhé poloviny 14. století se nacházejí na stejnojmenném vrchu nad údolím Želechovského potoka.

/ Jan Mikulička, foto LK

semily

≡ Festival Jeden svět znovu ožije v Semilech

Mezinárodní filmový festival o lidských právech zamíří letos už počtvrté do Semil. Odehraje se v termínu **od 2. do 6. dubna**.

Dvacátý sedmý ročník Mezinárodního filmového festivalu o lidských právech se uskuteční napříč celou Českou republikou. Pojd'me si představit některá z témat a také první hosty semilského festivalu.

Slovenská cesta

Speciální pozornost letošní ročník věnuje současnému dění v sousedním Slovensku. Nesoutěžní kategorie Slovenská cesta poukáže na křehkost demokracie, podtrhne důležitost občanské společnosti a nabídne komplexní pohled na situaci v zemi, jíž se zatajeným dechem sleduje celá Evropa.

(Bez)práví ve světě technologií

Ačkoliv dnes technologie tvoří nedílnou součást lidské každodennosti, mnohé mechanismy i hrozby spjaté s online prostorem zůstávají světu stále skryté. O vlastní zkušenost s digitálním sexuálním vydíráním se podělí režisérka Patricia Franquesa. Snímek Můj sextortion deník upozorňuje na jednu z nejcitlivějších a nejméně tematizovaných forem vydírání.

Chvilky naděje

Dokument založený na víře, že pravda a láska nakonec zvítězí nad lží a nenávisť, vypráví příběh spolku Milion chviliek pro demokracii tak, jak jej zažili zakládající členové Mikuláš Minář a Benjamin Roll.

V roce 2018 skupina lidí uvěřila, že jedině oni mohou zachránit demokracii před tehdejším českým premiérem Andrejem Babišem. Rozhodli se proto navázat na odkaz velkých osobností naší historie, jako byl T. G. Masaryk nebo Václav Havel, a založili aktivistickou skupinu. V následujících měsících se jim podařilo iniciovat veřejnou diskuzi, zmobilizovat občanstvo a zaplnit Václavské náměstí i Letnou. Hostem v Semilech bude Mikuláš Minář.

Nezlomní – Jedna mise, čtyři

životy (host Petr Jančárek)

Dokument sleduje čtyři humanitární pracovníky z organizace Člověk v tísní a ukazuje, jak zvládají různé životní i pracovní situace za ruské invaze na Ukrajině. Snímek poukazuje na odolnost Ukrajinců a zásadní humanitární a lidskoprávní podporu, kterou Člověk v tísní poskytuje. Film přitom dává nahlédnout do osobních příběhů lidí, kteří jsou odhodláni přispět svým dílem pomoci v době krize.

Dům bez východu

(host Tomáš Hlaváček)

Kronika vysilujícího boje za respektující zacházení a důstojné bydlení, který mnoho měsíců vedli obyvatelé brněnské Kuncovky.

Detailní kronika frustrujícího boje ukazuje, jak nesamozřejmě jsou v ČR základní práva lidí žijících v nedostatku.

Součástí semilského festivalu bude také hudební vystoupení. **V pátek, 4. dubna** ve 20 hodin vystoupí v Kulturním centru Golf hned dvě kapely, a to **Martyho banda a Siluety**.

/ Ondřej Šír

SEMILY, PRAHA – Řidiči skupiny BusLine v Královéhradeckém, Libereckém a Pardubickém kraji zatím stávkovat nebudou, přestože se v pondělí s vedením firmy na zvýšení mezd opět nedohodli. Stávková pohotovost, kterou řidiči na severovýchodě Čech vyhlásili 12. března, podle Jindřich Berounský ze Svazu odborářů služeb a dopravy něj pokračuje.

Odbory se snaží pro řidiče v Královéhradeckém, Libereckém a Pardubickém kraji vyjednat lepší mzdy a podmínky pro jejich práci. „BusLine na jednání nabídl podklady týkající se mezd a kompenzací krajů, které tak budou moci analytici svazu vyhodnotit,“ doplnil Berounský. Pokud se podle něj ukáže, že skutečně BusLine nemůže na základě smluv mzdy zvýšit tak, jak odbory požadují, budou chtít odboráři vyvolat společné jednání s BusLine a kraji. Chtějí, aby mzdy v sousedních krajích byly na stejné úrovni.

Jen Liberecký kraj zatím podle Berounského valorizaci mezd ve smlouvě s dopravci zohlednil. To potvrdil hejtman Martin Půta: „Smlouvu s dopravcem Liberecký kraj i na základě jednání s odbory upravil na začátku roku, cena za dopravní výkon se zvýšila.“ Vláda podle Půty v minulých dvou letech nezvyšovala vyšší regulované platové stupně, od nichž se mzdy řidičů odvíjejí. „Nahradili jsme to koeficientem vázaným na minimální mzdu,“ dodal hejtman.

Řidiči autobusů ve firmě BusLine měli podle odborů do konce letošního ledna dva a čtvrt roku neměnný tarif odměňování. Od 31. ledna jim firma přidala nedostatečných 4,1 procenta, uvedl Berounský. Řidič má nyní podle odborového předáka za jízdu 179,88 koruny hrubého na hodinu, odbory chtějí dosáhnout nejméně 200 korun na hodinu.

(Genus)

≡ Semilské kulturní tipy

28. března v 19.00 v Golfu

NÁVŠTĚVA NA ZABITÍ

Komedie Stevena Muffata. Hrají: Tat'jana Medvecká, Matouš Ruml, Sabina Laurinová, Charlotte Steigerwaldová, Marek Pospíchal ad. Vstupné: 500 Kč

30. března v 15.00 v Golfu

TAJEMSTVÍ STARÝ BAMBITKY

Divadelní spolek Mříčná uvede svojí novou pohádku v rámci cyklu víkendových pohádek. Pohádka o lásce prince Jakuba k Aniče, dceři hrnčíře, o princově cestě k důležitým životním krokům. Jakubovi královští rodiče nechali vládu nad celou zemí v rukách chamtivých rádců, sužujících zemi nesmyslnými daněmi. Jediným ochráncem okrádaných obyčejných lidí byl loupežník Karaba, který vracel uloupené peníze zpět chudým. Když se ovšem z loupežníka stal hrnčíř, věhlasu svého otce se chopí právě Anička, aby pomohla vše napravit.

31. března v 19.00 v Golfu

KUKAL TRIO

Klára Lešková - housle, Daniel Macho - viola, Filip Rufer – violoncello. Šestý koncert 68. sezóny KPH. Cílem, který si ansámbl klade, je spojit tuto tradici české kvartetní školy s moderním hudebním přístupem, který si jeho členové mohli osvojit během studií na prestižních univerzitách v Salcburku, ve Vídni, Berlíně, Drážďanech a v Praze. Vstupné: 250 / studenti a senioři 180 Kč.

železnobrodsko

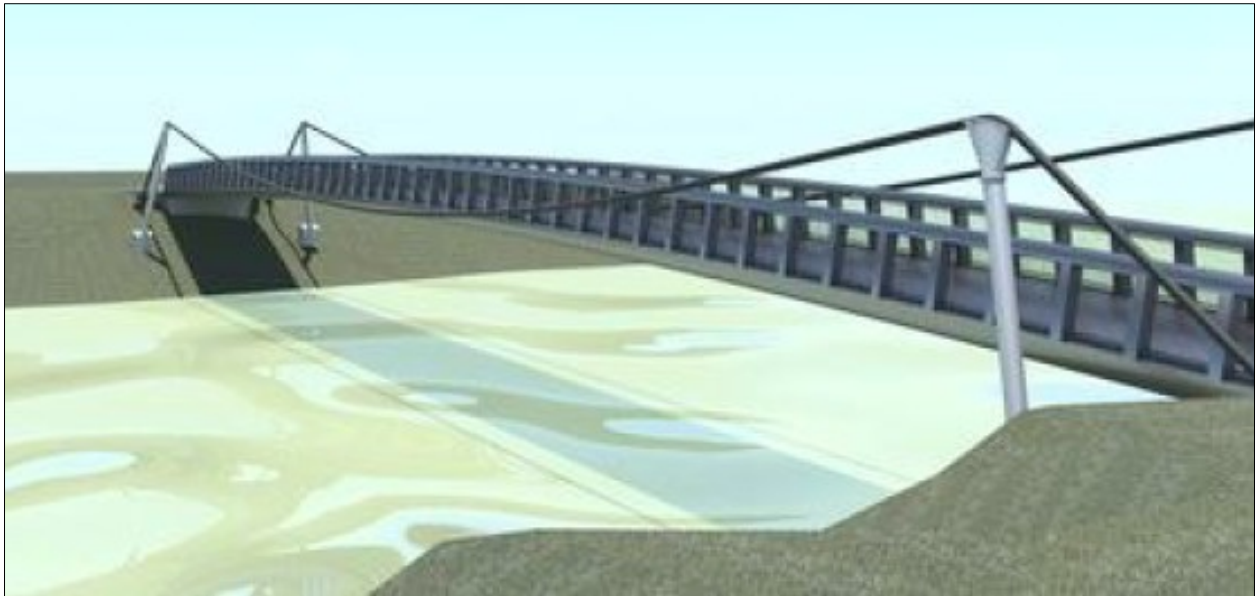
ŽELEZNÝ BROD – Po čtyřech zastupitelstvech, jednom otevřeném dopise, 324 podpisech a velké podpoře od občanů skupina KultiKino, která má zájem o vedení kina v Železném Brodě dokázala přesvědčit vedení města a zastupitelů, aby mohli vést kino a pořádat v něm další zajímavé kulturní akce a oživit a zlepšit kulturu v Železném Brodě.

(Loužnický zpravodaj)

ŽELEZNÝ BROD – Práce na lávce přes Jizeru pokračují, aktualizaci termínů: Montáž pylonu na pravém břehu Jizery nastane **2. dubna**, na levém břehu pak **3. dubna 2025**. To znamená, že k dopravnímu opatření, tj. úplné uzavírce na nábřeží Obránců míru od koupaliště k lávce, dojde ve středu 2.dubna.

Předmontáž pylonu bude probíhat na parkovišti u koupaliště, poté bude hotový pylon převezen k lávce, kde bude osazen. Druhý pylon bude montován na Jiráskově nábřeží, kde by nemělo k větším omezením docházet. Po usazení pylonů bude následovat montáž samotné lávky.

(Loužnický zpravodaj)

DRŽKOV –

Nedělní BURZA DRŽKOV 2025

**OBČERSTVENÍ ZAJIŠTĚNO.
MOŽNOST VYHLÁŠENÍ INZERÁTU ROZHLESEM.
WC NA ÚROVNI.
PARKOVIŠTĚ ZDARMA V MÍSTĚ BURZY.**

“co můžeš **PRODAT = nezahazuj,
co jsi již **ZAHODIL** = u nás koupíš”**

30. BŘEZNA	20. ČERVENCE
13. DUBNA	03. SRPNA
27. DUBNA	17. SRPNA
11. KVĚTNA	31. SRPNA
25. KVĚTNA	14. ZÁŘÍ
08. ČERVNA	28. ZÁŘÍ
22. ČERVNA	12. ŘÍJNA
06. ČERVENCE	26. ŘÍJNA
.....	09. LISTOPADU

WWW.BURZA-DRZKOV.ESTRANKY.CZ

MILAN JINDRA : 724 081 402 ; MARTIN TOMEŠ : 608 067 184

‖ Z historie města – Železný Brod a selské povstání v roce 1775

Selské povstání z roku 1775 zůstává v našem historickém povědomí v pořekadle „Dopadnout jak sedláci u Chlumce.“ Tato rebelie se na jaře roku 1775 převalila přes Železný Brod a zasáhla do jeho historie.

Hlavní příčinou povstání byla tíživá situace českých poddaných na počátku 70. let 18. století, která se ještě zhoršila nepříznivým počasím a neúrodou v letech 1769 a 1770 a navazujícím hladomorem (demografové odhadují 10 % až 15 % úbytek obyvatelstva). Vrchnost vyžadovala týdně od poddaných v zimě tři dny roboty a ve zbylých ročních obdobích šest a někdy i dokonce všech sedm dní, přestože předchozí robotní patenty (Leopold I., Karel VI.) stanovily robotní povinnosti na maximálně tři dny v týdnu (mimo žní). V této situaci začala po českém venkově kolovat fáma, že vrchnost tají existenci tzv. Zlatého patentu, ve kterém je robota zcela zrušena.

To vedlo počátkem roku 1775 k nepokojům na Teplicku, Broumovsku a Náchodsku. V únoru vzniklo ve Rtyni v Podkrkonoší tzv. Selské gubernium, které se snažilo situaci řešit kompromisním jednáním, nenásilnou cestou. Vývoj událostí se mu vymkl z rukou. Několik skupin vzbouřených sedláků, rozrůstajících se na každém panství o nové příznivce, zahájilo své tažení krajem, během něhož docházelo k rabování zámků a far.

Dle zpráv železnobrodských kronikářů přišli vzbouření sedláci do Železného Brodu dne 25. března 1775 před polednem. Táhli ve velkém houfu od Semil a Jesenného a cestou od Hrubé Horky se zastavili nejdřív na faře, kde drancovali a vytloukli okna. Regionální historik a pedagog František Mizera ve své knize „Paměti města Semil a okolí“ k tomu uvádí: „Duchovnímu – zejména faráři – všelijaké příkoří činili, ano, také jej bili. Farář se musil písemně zavázati, že od rozličných platů sedláky odváděných pro budoucnost upouští. Z fary šli do židovny, kde se kořalka nalévala, žida ztýrali a jeho krám vyplenili.“ Pak drancovali ještě u purkmistra a u některých zámožnějších měšťanů. Vzbouřenci přinutili purkmistra Václava Asmana, městského písaře, a kantora Jana Josefa Schlesingra a dokonce i preceptora Jana Grose, aby šli s nimi v jejich řadách. Tak se dostali tito nedobrovolní železnobrodští „vzbouřenci“ až za Mladou Boleslav, kde se rebelům postavilo císařské vojsko a většinu jich zatklo. Také násilím odvezení Železnobrodčáci byli zajati a v Mladé Boleslavi vsazeni do vězení. Jejich internace trvala dva měsíce, než se jejich případ vysvětlil, poté byli propuštěni. Purkmistr Václav Asman byl přesto ze svého úřadu sesazen.

Kronikář František Sochor v Železnobrodských letopisech k této rebelii uvedl: „Je pozoruhodné, že ani v tak malém městě, jakým byl tehdy Železný Brod, neměli lidé — aspoň ne všichni — pochopení pro těžké poměry poddaného lidu na venkově a snadno se dali přesvědčit o jeho bezdůvodné zvěli a nezákonné snaze ničit majetek vrchnosti a bohatých měšťanů. Železnobrodští byli již dávno roboty zproštěni a peněžitě „ourocky“, které o svatém Jiří (na jaře) a o svatém Havlu (na podzim) odváděli na hruborohozecký zámek nebo místnímu faráři, se jim už nezdály tak tíživé.“

Faktem je, že robotní povinnost byla nastavena na každém panství odlišně. A jak povstání skončilo...?! Proti povstalcům byla na řadě míst nasazena armáda, která rebelii v několika místních šarvátkách zlikvidovala. Právě u Chlumce nad Cidlinou proběhl nejdramatičtější střet povstalců s vojskem, při němž došlo i ke střelbě, jejímž výsledkem bylo několik mrtvých povstalců a dva vojáci. Pokus rebelů dobýt chlumecký zámek skončil ve dnech 25.–26. března fiaskem a značná část povstalců byla zatčena a uvězněna. Ale již 9. dubna 1775 vyhlásila Marie Terezie generální pardon pro všechny sedláky, kteří se pokojně vrátí domů. Také byly zrušeny rozsudky smrti (do té doby bylo oběšeno sedm provinilců) a zmírněny uložené tresty. V důsledku těchto událostí došlo k úpravám robotních povinností a 13. srpna 1775 vydala Marie Terezie Čtvrtý robotní patent, který stanovil délku robotního pracovního dne na 8 hodin v zimě, 12 hodin v létě, včetně přestávků na oběd. Navíc robotní patent zkrátil robotu pouze na tři dny v týdnu.

/ David Řeřicha, pracovník muzea, *Železnobrodský zpravodaj*

jilemnice

≡ 675 let našeho města

V letošním roce uplyne 675 let od první písemné zmínky o našem městě. Na horské poměry se jedná o znamenité stáří a Jilemnice se ho dožívá v dobré kondici. A to ještě na základě archeologických výzkumů můžeme předpokládat, že zde nějaké osídlení existovalo už minimálně v polovině 13. století.

Město Jilemnice své jméno odvozuje od jilmových porostů. Leží v západním podhůří Krkonoš a výhodné umístění na křižovatce cest mu zajistilo známý pří domek brána západních Krkonoš. Tato poloha byla určující již ve druhé polovině 13. století, kdy probíhala kolonizace podhůří a vznikající štěpanické panství pánů z Valdštejna naléhavě potřebovalo hospodářské středisko. Obec, vybavená záhy právy městečka, byla patrně budována podle jednotného plánu a náměstí s pravoúhle navazující sítí ulic zůstává jedním ze základů urbanistických kvalit města dodnes.

Roku 1492 bylo město i panství rozděleno mezi dva majitele. Třicetiletá válka zle zasáhla do osudů celého kraje. Albrecht z Valdštejna sice celé území jako svůj majetek chránil před nepřátelskými vpády, ale bezprostředně po jeho smrti v roce 1634 Švédové město vydrancovali, vypálili a důsledky válečných událostí byly patrné až do počátku 18. století.

S prvním rokem nového století však došlo k pronikavé proměně. Vynikající diplomat i hospodář hrabě Ferdinand Bonaventura Harrach, v držení jehož rodu se polovina městečka spolu s branským panstvím nacházela již od roku 1632, za koupil jilemnické panství. Jilemničtí znovu sjednotil a vytvořil velké dominium s podmínkami pro výraznou hospodářskou prosperitu.

Jeho potomci věnovali prvořadou pozornost textilnímu průmyslu. Zdejší zpracování lnu dosáhlo znamenité úrovně a místní výrobky se prosadily na světových trzích. Záslouhou kvetoucího plátenictví zažilo město v 18. století jedno ze svých nejslavnějších období a odlesk této slávy je v historickém jádru dobře patrný dodnes zejména na měšťanských domech kolem náměstí a v jeho bezprostředním okolí.

19. století přineslo stagnaci zdejšího textilního podnikání, zapříčiněnou vznikem textilních továren podél blízké Jizery. Menší jilemnické firmy se i tehdy dokázaly nevšední kvalitou svých výrobků úspěšně prosadit v tvrdé konkurenci na zahraničních trzích. Jilemnice v této době nabývala na významu především jako centrum stále lidnatějšího panství a po zániku patrimoniální správy jako sídlo okresu.

V té době se výrazně měnila politická i společenská situace. Jilemnice se stala jako ryze české město střediskem českého a národního života v Krkonoších a její význam posléze umocňoval i rozvoj turistiky: Roku 1889 tu byl založen druhý mimopražský odbor Klubu českých turistů a o šest let později první český samostatný lyžařský klub – Český krkonošský spolek Ski.

Také školství procházelo dynamickým vývojem. Vedle škol měšťanských vznikla roku 1873 škola tkalcovská a v posledním roce před I. světovou válkou reálné gymnázium, posléze i škola hospodářská a hospodyňská. Dobrou pozici si zdejší školství udržuje i dnes. Jilemnice zvolna přerůstala v moderní město a proměňovala se v příjemné, dobře vybavené a vyhledávané východisko do západních Krkonoš. Po druhé světové válce se směr vývoje obrátil. Pro měnila se struktura průmyslu, v Jilemnicích na čas klesl počet obyvatel, neboť mnozí občané odešli do osídlovaného pohraničí. Součástí města se stala vesnice Hřabačov.

Historické centrum vinou nedostatečné péče zvolna chátralo, na obvodu města vyrostlo nezbytné panelové sídliště. Teprve po roce 1989 se karta obrátila a díky promyšlené památkové péči se Jilemnice dnes řadí mezi nejhezčí města Krkonoš a Podkrkonoší. Má necelých pět a půl tisíce obyvatel, patří ale stále mezi výrazně spádová turistická centra.

Zmíněný lyžařský spolek Ski dále úspěšně rozvíjí skvělou, víc jak sto třicetiletou tradici. Pro sportovce jsou k dispozici i příznivé krásné terény, vynikající sportovní areál Hraběnka a krytý plavecký bazén. Také turisté stále vyvíjejí záslužnou činnost. Město i dnes žije bohatým kulturním i společenským životem. Intenzivní činnost vyvíjí zejména Společenský dům Jilm.

Jilemnice nabízí vedle malebné podhorské krajiny také řadu dalších zajímavostí. K těm nejhezčím patří náměstí, Zvědavá ulička a zámecký areál s krásným kostelem sv. Vavřince a zámeckými budovami, v nichž mimo jiné sídlí i bohaté a opravdu zajímavé Krkonošské muzeum. Jilemnice má dnes řadu příznivců i ve vzdálených místech. Rádi se sem vracejí a oceňují její krásy. Je to pro nás nejenom radost, ale především závazek, neboť stále máme co zlepšovat.

/ Jan Luštinec, *Zpravodaj města Jilemnice*

JIČÍN – Jičín chystá opravu Valdické brány, projekt rozšířil o statické zajištění pláště

Město Jičín dá chystanou projektovou dokumentaci opravy Valdické brány rozšířit o řešení statiky vnějšího pláště věže. Cena projektové dokumentace, kterou dělá firma Lanostav obnova památek, se tím zvýší zhruba o dvě pětiny na 585 tisíc korun bez daně. Projekt opravy by radnice měla mít do konce června, pak bude řešit termíny a financování opravy památky, která patří k symbolům města.

Z projektové dokumentace by měly vyplynout i předpokládaná cena opravy věže, která vznikla v druhé polovině 16. století za éry Trčků z Lípy. V minulosti radnice náklady na opravu 52 metrů vysoké brány odhadovala na deset milionů korun.

Na špatný stav kamenného pláště brány se přišlo předloni na jaře při pracích na jednom z oken brány. Město proto zadalo zpracování projektu celkové opravy. Firma Lanostav již dříve na věži udělala průzkum zdiva. Loni opravila výplně spár mezi kameny, které byly v havarijním stavu.

Projekt bude řešit opravu zděných fasád včetně kamenických prvků, obnovu omítek ochozového patra a ozdobných prvků. Zaměří se také na kamenný a štukový znak města, táhla a ciferník věžních hodin a na nejvyšší patro, kde je ochoz s prošlapanými kamennými deskami. Projekt se bude týkat i opravy

krovu a dřevěného zábradlí, pohledů ochozu, vikýřů a střešního pláště. Některé stavební postupy použité při stavbě a následných přestavbách v minulosti jsou zastaralé nebo přežitě. „Odborná firma má proto navrhnout taková řešení, která budou v souladu se současnými normami a zachovají podobu a ráz památky,“ uvedl mluvčí Jan Jireš. Na opravu věže by město chtělo získat dotaci.

Renesanční brána se dochovala jako jediná ze tří věží městského opevnění. Plány italských architektů, které do Jičína pozval Albrecht z Valdštejna, počítaly s jejím zbořením kvůli rozšíření náměstí, z čehož však sešlo vojvodcovou smrtí roku 1634. Současnou podobu věž získala v roce 1840, kdy na ní ve výšce 32 metrů vznikl vyhlídkový ochoz a střecha dostala tvar jehlanu. Brána je veřejnosti přístupná, na ochoz vede 156 schodů.

(Náš REGION)

jablonecko

LUČANY –

liberecký kraj

≡ Památky otevírají po zimě své brány. Potěší milovníky baroka i „akčňáku“ Kingdom Come

Pátý duben. To je den, kdy po zimní přestávce opět začíná sezona na státních hradech a zámcích. Památky se tak probouzejí z pomyslného zimního spánku a turistům představí, stejně jako každý rok, řadu novinek. Návštěvníky čekají nové prohlídkové okruhy, tematické akce a už od poloviny dubna památky ožijí velikonočními zvyky, jarmarky a chybět nebude pečení tradičních svátečních pokrmů.

„Hrady a zámky patří k nejnavštěvovanějším turistickým cílům Libereckého kraje. Každým rokem se kasteláni snaží nabídnout nějakou novinku. Letošní sezóna nebude výjimkou,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu a cestovní ruch Libereckého kraje.

Jednou z novinek pro návštěvníky bude možnost prohlédnout si od obnovenou konírnu v jižním křídle hospodářského dvora na státním zámku Zákupy. Druhý nový prohlídkový okruh představí interiéry prvního patra s expozicí Zapomenuté zámky. Od 13. června se tento okruh rozšíří o další barokně zařízené pokoje, které připomenou zakladatelku panství Annu Marii Františku.

Státní hrad a zámek Frýdlant v létě nabídne nový okruh s dosud neprezentovanými prostory přízemí hradu, jako jsou staré archivy, stará hradní kuchyně nebo prostory bývalé strážnice a spižírny s pokladem, který se našel v zámeckém rybníku. Od září budou na Frýdlantu vystaveny vzácné busty vévodů Markéty a Filiberta, které odborníci Národního památkového ústavu potvrdili jako dílo sochaře Conrata Meita.

Památky nabídnou také speciální prohlídky, ať už úzce tematicky zaměřené nebo časově upravené. Například státní zámek Hrubý Rohozec nabídne stavebně historické prohlídky. Státní hrad Trosky připravuje na červenec a srpen speciální okruhy pro fanoušky hry Kingdom Come. Na státním hradu Grabštejn mohou návštěvníci na Malém nádvoří využít novou aplikaci zaměřenou na archeologii.

Velikonoční prodloužený víkend lze zahájit návštěvou státního zámku Lemberk, kde se konají speciální velikonoční prohlídky. Slavnostně vyzdobené Clam-Gallasovské apartmá a zámecká kaple návštěvníky vtáhnou do atmosféry Velikonoc tak, jak je slavila šlechta ve 20. a 30. letech minulého století. Bílá sobota bude patřit tradicím a kráse Českého ráje. Dlaskův statek u Turnova ožije 19. dubna lidovými velikonočními oslavami – přichystané jsou ukázky staročeských řemesel, zdobení kraslic, pletení pomlázek i folklorní vystoupení. Chybět nebude ani jarmark s regionálními produkty a domácími dobrotami.

Kdo i chce užít velikonoční atmosféru s předstihem, necht' se vydá o víkend 12. a 13. dubna na jedinečnou akci Velikonoce v Křišťálovém údolí. Během akce se na dva dny otevrou brány sklářských hutí, ateliérů i muzeí, které nabídnou speciální prohlídky s velikonoční atmosférou.

/ Jan Mikulička, LK

Historická roubenka i náves. O Cenu Karla Hubáčka se letos uchází 19 soutěžících

Do jedenadvacátého ročníku vstupuje letos architektonická Soutěž Karla Hubáčka – Stavba roku Libereckého kraje. V letošním ročníku se o ocenění, pojmenované po legendárním severočeském architektovi, autorovi hotelu a vysílače na vrcholku Ještědu, uchází devatenáct staveb a projektů.

Kromě jiných to jsou třeba zrekonstruovaná nová úřadovna Městského úřadu Česká Lípa, zrekonstruovaná roubená chalupa a zároveň kulturní památka v Kryštofově údolí, ale i unikátní pojetí pietního místa posledního rozloučení ve Vratislavicích nad Nisou.

„Smyslem soutěže je vyzdvihnout úspěšné nebo zajímavé stavby a šikovné žáky, studenty, projektanty, architekty, talenty v oblasti stavitelství, architektury a řemesla z celého Libereckého kraje,“ vysvětlil statutární náměstek hejtmána pro resort hospodářského a strategického rozvoje Edvard Kožušník.

Lidé mohou také na webu do 30. dubna hlasovat na webu <https://stavbaroku.lk> pro Cenu veřejnosti. V minulém ročníku tak vzhledem k tomu, že soutěž slavila dvacátiny, hlasovali o titul Stavba dvacetiletí. Stalo se jí sídlo společnosti Lasvit v Novém Boru – rekonstrukce roubeného domu, který navíc doplnila unikátní skleněná novostavba. Ta reprezentuje nejen obor, v němž společnost podniká, ale také sklářskou tradici, kterou jsou Nový Bor a jeho okolí proslulé.

V loňském ročníku porotu nejvíce zaujala rekonstrukce Jiráskova divadla v České Lípě, která bodovala i u veřejnosti. Cenu si ale odnesli také další soutěžící. V kategorii Občanské a průmyslové stavby porota ocenila pavilon nukleární medicíny Krajské nemocnice Liberec, Soukromé stavby ovládla Vila Terasy v liberecké čtvrti Ruprechtice a v kategorii Krajina a veřejný prostor porota ocenila pasáž Ulička řemesel Turnov.

Galavečer spojený s vyhlášením cen tohoto ročníku a předáním ceny Stavba dvacetiletí se uskuteční 22. května. Vítězové obdrží ceny v podobě skleněné nively. Jejich podobu navrhl student Střední uměleckoprůmyslové školy sklářské v Železném Brodě, která je též vyrábí.

Organizátorem letošního ročníku soutěže je Agentura regionálního rozvoje. Partnery jsou Liberecký kraj, Technická univerzita v Liberci, Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, Česká mincovna, Svaz podnikatelů ve stavebnictví, Český svaz stavebních inženýrů, statutární města Liberec a Jablonec nad Nisou a města Česká Lípa a Turnov.

/ Jan Mikulička, LK

mnichovohradištsko

MNICHOVO HRADIŠTĚ – Turistická sezóna 2025 bude v městském muzeu zahájena **v sobotu 5. dubna** otevřením stálých expozic. V dubnu můžete muzeum navštívit o sobotách, nedělích a svátcích (18. 4., 21. 4.), otevírací doba je 9–12 a 13–15 hodin.

Plním slib a budu posílat obsah válečných deníků mého strýce, nočního stíhače RAF gen. Vlastimila Veselého.

Letu zdar!

/ Jaroslav Veselý

ORAN

AFRIKA

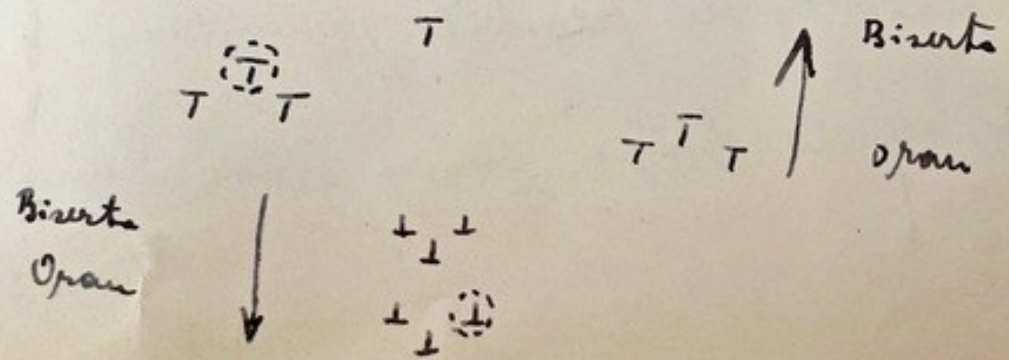
slabí džen, se do jara budeme letěly a jivare jak materičku,
 tak perrouchi. Fond je p ptihaši jivaha mad Nemei. Kuglišti
 kumbarai: jak jasn poli "čimani". Mus je jid jimi smekati. Prou
 čio: se ptihaši: na frontu (a mi part, klan) - jame zaidari, jak
 budem ptihašati. Bise. Pravi jstihis politične klobotniči se pravi
 a kugli: (a p kolonizaci.) Rusovi vati: se klobotniči by veljil jstihati.

18-19/12 upov. Mchulaičk to pacial .. sestřičil pravi Čechi pimec.
 Lombard. D-17 (oficiální vitičisti.) Kromě talis fre. filati „pau-
 dalí olartniho Blocha 191. čimame vytrvale ptihaš etc. Ptihaš
 dlati filati? (pimec a dypčai?) Naše grupa byla doplněna
 ang valči ptihaš. Prvničk jame dves ptihaš: Spas a klobota -
 ptihaš - vitičisti. # Graf Spas se dobrovolně fotopil: jstihaci
 - kugličani jstihaci. (jden ai - ptihaš na Tali: jstihaci.
 statič: Neme: 12 11109, kugličani 7 kumbarai. Vyhrduslij: jstihaci
 sticelny jstihaci.

Vánoce 1939

Oran, Alais, Setif, Tunis, Bizerta,
 Kairouan, Biskra, Algir, Oran.

na 1406

Na zahranicni pohr jsem vedl hl krajskou cestu
po severozij. Africe.

Jel jsem vlakem do Bizerty (Tunis) pro nove letouny. H¹⁴⁶
Z toho jisti pro Frit. Z franc. pilotu, viz Rambaudel.
pro Richard, etc. Nasel jsem do pyteliku s Opau
uzpraveni kouskovanu a jizlivisujici fatrikovanu pro kdem
cestu. Uti na dvore jsem vsak mohl jizi ti o drako-
vuj proviant, kdyz avalekuj klub, kteruj mi uzel
Zovradla se mi ztratit. Byl to ale phuticni nahodn
fotuj klub a shikal celi nahodai mi me uzel.
Vyjizdimu a Opau s jiterj pramo s to hod. Pred tem
jsem manul plamit espadrily (baichy) do vlaku.
Teha ma kdem jizde pytelikem. Projizdimu
samou krajinu. Ve vlaku plus dovolenci.
Po obide a dobrei vime se spr. Ve k hod. do
jidelnice vom na hav. Pohuriji si z darovan
darovani luhy od M. (tam se vojiny - Blida.
(maie livali firohiti) miji me uipa tury.
Misto do Strim, jideme ju do Mairu Carru -

litosti pro Slijin. Tam jivedamě ale nejde to
je tak levi. Strahotij strážij, medice maj do plaku
fustiti, pi juj' je to je pro plavěbn' ury. Maru
nu maj foučik Richard vyhládo', domlouvo' ale
ma'lo flatu'. Ellap si mile povu, pi maj postar a
si nepusti, ani gubralo. V: domorodi jom ve plavěbn'
berobledni' a foslouchaj' je velitel stráže. Jom
to jidvi jeto jivani' spolehl' n' vyai. Nakonec
jome se ale jive do plaku dostali do kupy' hde
jel nejahy' mirisnari' in' fodsobny' izvtauari. Kivi,
kulha a jde se spat. V Schifotijil horail, kivi
jroji'zdi'me s jovi je jiadna' rima - jura'. Vytahu
jome maj jii' huj'oby, ale nem' to moc flatu'.
Kidle s kupy' visho' nejahy' strab mo flitru a
ostatu' k tomu ypiraji'. Je to padost foslouchat
to vishani'. Rano. Muzyt, ohoh't. Suidamě
e jde se dat. Vidlovny' den. Projizdi'me
horami, hde je jhu doli' mo pilisum judu.
Kidi'me stare' rime' jime'. Krajina je

náš jubilant

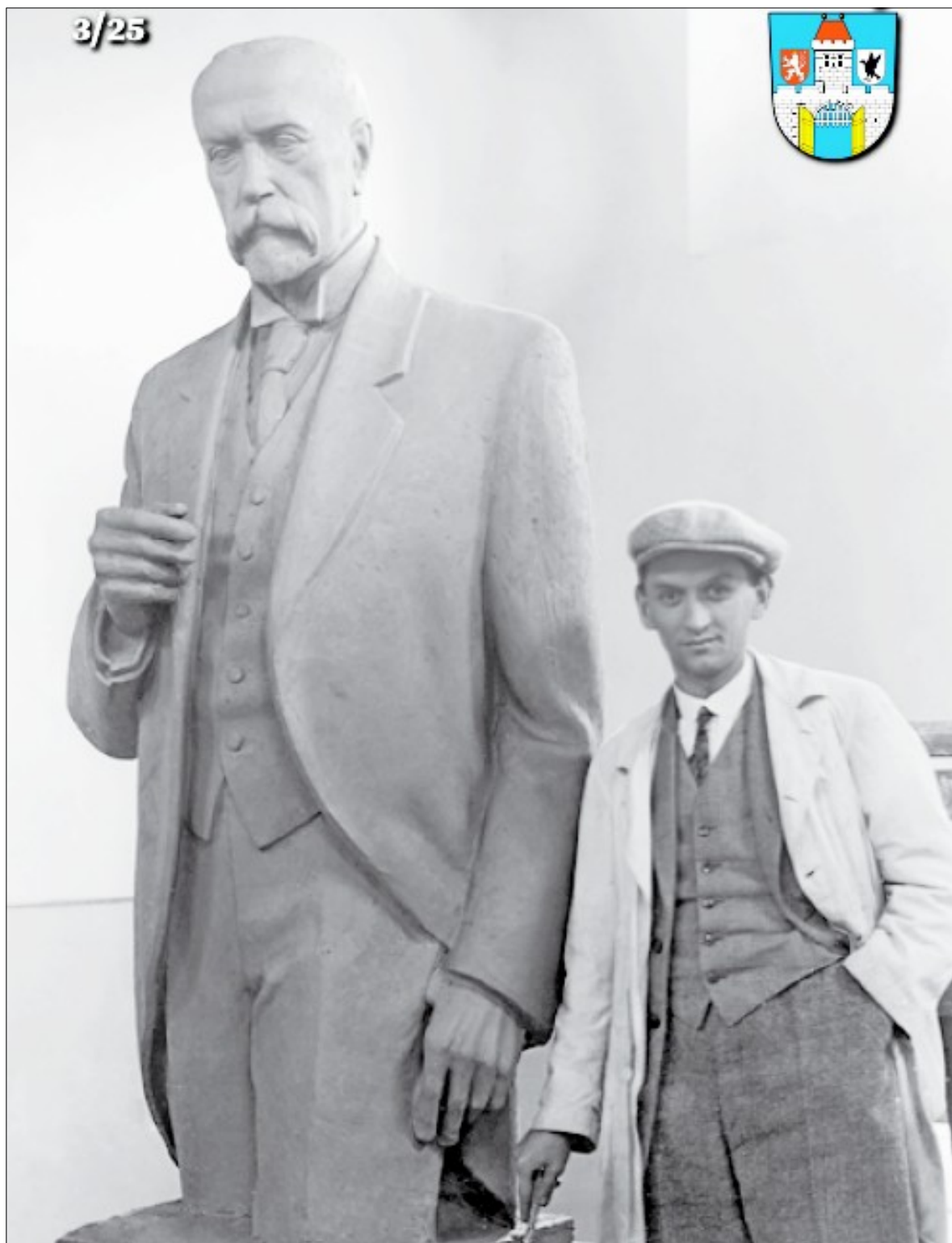
≡ **Jaroslav Brychta – sochař**
130 let od narození (* 9. března 1895)

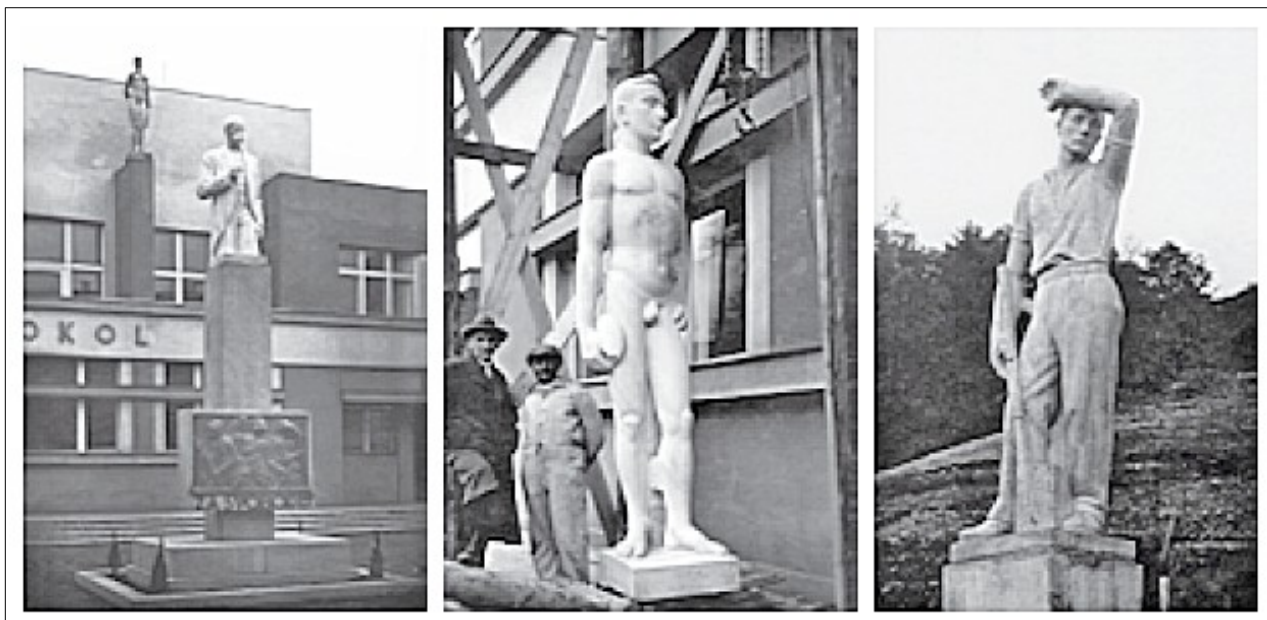
Po ukončení studia v Uměleckoprůmyslové škole v Praze byl Brychta připraven na tvorbu monumentálních soch. Může se zdát paradoxní, že do železnobrodské

školy vstoupil jako učitel, jemuž byl svěřen obor skleněných figurek, tedy tvorba skleněných miniatur. I přesto v Železném Brodě realizoval několik významných soch.

Ve štítu budovy sklářské školy jsou dva reliéfy – alegorie sklářství a obchod, které přes výtvarné kvality neprávem unikají naší pozornosti. Vznikly v roce 1925 při dokončování školy. Přestože se k nim Brychta v žádném z dochovaných dokumentů nehlásí, je nanejvýš pravděpodobné, že je jejich autorem.

V roce 1929 vytvořil sochy atletů – muže a ženy, pro novou budovu sokolovny.

Repro Železnobrodský zpravodaj

Vynikajících kvalit dosáhl pomník T. G. Masaryka, který byl situován před sokolovnu. Na něm se kromě Brychty podíleli další pedagogové sklářské školy. Sokl, který byl v přední části doplněn legionářským reliéfem od Ladislava Přenosila, navrhl arch. Alois Metelák. Pomník byl bohužel odstraněn během německé okupace za 2. světové války.

Před budovou sklářské školy byla roku 1930, ve slavnostní atmosféře zahájení Celostátní výstavy československého skla, odhalena Brychtova socha sklář – první socha s tímto námětem na světě. Výsledná varianta byla zhotovena z pískovce a provedla ji Státní odborná sochařská škola v Hořicích. Na vstupním průčelí budovy Spořitelny a Městského muzea se nachází terasa, které dominují dvě alegorické sochy. Jaroslav Brychta je autorem mužské figury Práce z roku 1937.

Brychta také toužil po realizaci větších soch ze skla. Tento sen ale dokázala naplnit až jeho dcera Jaroslava.

/ Martin Hlubeček, *Železnobrodský zpravodaj*

K tomuto vydání **Trosečnicka** připojuji stat' – vzpomínku na Josku Smitku, kterou mi poskytl pan Bohumil Nádhera. Díky!

trosečník – kulturně-společenský e-zin * vydavatel a redaktor: M. Fefík Podobský
fefik.sorry@seznam.cz * nechcete-li e-zin dostávat, dejte vědět!
všechna čísla naleznete na internetu: knihovna.jicin.cz/regionalni-zpravodaj

